

MTM-FÖRENINGEN I NORDEN

MTM-Föreningen är en ideell organisation för företag och organisationer som använder SAM och andra MTM-baserade system. MTM-Föreningen är huvudman och ansvarig för utveckling, spridning och kvalitetssäkring i Norden av IMD:s officiella MTM-system. Dessa är MTM -1-2-3, SAM och UAS. SAM dominerar den nordiska marknaden. Adress: Termometergatan 13, 723 50 Västerås. Tel: 021 - 12 88 00, e-post: info@mtmnorden.com. För ytterligare information, besök vår hemsida www.mtmnorden.com

MTM-föreningen i Norden har fått några år på nacken. Vi har idag en bra struktur på verksamheten och vi har uppdaterat och utvecklat de material som behövs i det fortsatta arbetet. Vi har skaffat oss en plattform och därmed är vi rustade att möta en större publik och i förlängningen leva upp till de krav som ställs på oss.

Ett sätt att ytterligare synliggöra föreningen och dess arbete inleder vi här. I fortsättningen kommer vi att ha en stående sida i Bättre Produktivitet. Den och vår hemsida är vår regelbundna kontakt med alla som är intresserade av produktionsteknisk utveckling.

Peter Holterberg

MTM-föreningens styrelse består av Peter Holterberg (ordförande), DeLaval, Claes Helmersson, MVV, Klaus Helmrich, Synchron, Tony Karlsson, Scania CV, Anders Kinnander, Chalmers Tekniska Högskola, Institutionen för produktionsteknik, Lennart Rasmussen, Volvo Car, Per-Olof Rehn, ITT Flygt, Veli-Pekka Säikkälä, Svenska Metallindustriarbetareförbundet, Kjell Vik, Dimplex.

Deltagare ur den första kursen i ErgoSAM sittande från vänster Ulf Rogbrandt, Hans Eriksson, Fredrik Berglund, Mikael Fredriksson och stående Jonas Laring som ledde kursen.

Första ErgoSAM-kursen nu genomförd

"Ett bra verktyg i ergonomiarbetet"

Tiden till marknadsintroduktion och produkters livslängd blir allt kortare. I produktionen har man inte längre tid att justera misstag efter produktionsstart. Allt måste vara rätt från början och produktiviteten måste vara hög från första stund.

Produktivitet mäts som relationen mellan output och input. Hur man sedan uttrycker output respektive input varierar från företag till företag men med i produktivitetskalkylen är alltid kostnaden/tiden att framställa de produkter som ett företag säljer. Och dåliga metoder skapar höga produktionskostnader.

Till produktionsteknikernas uppgifter hör att skapa goda metoder och SAM är ett verktyg med vilket man kan uppskatta olika metoders tidsförbrukning.

Eftersom SAM är möjlig att använda i beredningen av kommande produktion är det möjligt att göra en tidskalkyl utan att direkt observera när arbetet utförs, så kallad syntetisk analys av tänkta arbeten.

Olika arbetsmetoder kan därför jämfö-

ras under planeringen innan en förändring genomförs. Kanske till och med innan den produkt som skall tillverkas är färdigkonstruerad och det finns möjligheter att justera produkten för att minska kostnaderna för den kommande tillverkningen.

Det ger möjligheter att beräkna kostnader tidigt, produktionsanpassa produkter och välja den bästa produktionsmetoden så att allt blir rätt från början.

TILLÄGGSMODUL

Efter flera års utveckling och utvärdering vid Arbetslivsinstitutet, Volvo Personvagnar och ITT Flygt har en tilläggsmodul till SAM lanserats som heter ErgoSAM. ErgoSAM är en utveckling av SAM som ger möjlighet

att inte bara beräkna tillverkningens tidsförbrukning utan även förväntad fysisk belastning på operatörerna. En hög fysisk belastning riskerar inte bara operatörernas hälsa utan kan även spolia fina tankar bakom en planerad metod för tillverkning.

ErgoSAM går att använda lika tidigt i planeringen som SAM och ger svar på hur belastningen blir genom att signalera rött för en alldeles för hög belastning, gult för en belastning som bör åtgärdas och grönt för en acceptabel belastning.

De moment som har för höga belastningar kan sedan åtgärdas med tekniska eller organisatoriska åtgärder som kan planeras i god tid innan produktionen startar.

Produktionsteknikern kan därmed söka lösningar på problem innan de uppstår och har tid att göra det medan det fortfarande finns handlingsutrymme.

FÖRSTA ERGOSAM-KURSEN

Den första kursen i ErgoSAM arrangerades av MTM föreningen i Norden den 24 och 25 augusti i år och hölls i Arbetslivsinstitutets och Chalmers lokaler i Göteborg. Deltagarna fick först en kort orientering i produktions- och belastningsergonomi och fick sedan lära sig ErgoSAM i teori och praktik.

Tillämpningen stöds av ett IT system som genererar ett diagram över den fysiska belastningen som ett komplement till SAM analysen utan extra analysinsats.

Efter att ha använt metoden på sina arbetsplatser träffades deltagarna under en avslutande kursdag i september för att summera erfarenheter och ta upp frågeställningar som användningen orsakat.

- Kursen i ErgoSAM var lärarrik, ett bra verktyg att använda för att arbeta med ergonomi och skapa förståelse för ergonomins betydelse i vår organisation, säger Fredrik Berglund från Dometic, som var en av deltagarna i den första kursen.

Spridningen av metoden, med tillhörande IT- och tillämpningsstöd, genom utbildningar är ett led i arbetet att skapa sunda arbetsplatser i produktiva företag.

Jonas Laring